

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ КУКМОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КУКМАРА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОН СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

2021 елның 19 ноябре

Кукмара ш.

КАРАР

№ 91

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы территориясендә муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру турында

Россия Федерациясе Торак кодексы, федераль законнар нигезендә канун «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы федераль законнар, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Советы **карап бирде:**

1. Кушып бирелә торган түбәндәгеләрне расларга:

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы территориясендә муниципаль торак контроле турындагы Нигезләмә;

муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

муниципаль торак контроленең төп күрсәткечләре һәм аның максатчан кыйммәтләре, муниципаль торак контроле өчен индикатив күрсәткечләр.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Хокукый мәгълүматының рәсми порталында һәм Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.

3. Әлеге карар 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

Район Башлыгы

С.Д. Димитриев

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Советының 2021 елның «19» ноябрәндәге 91 номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы территориясендә муниципаль торак контроле турында НИГЕЗЛӘМӘ

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы территориясендә муниципаль торак контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – муниципаль торак контроле).

1.2. Муниципаль торак контроле предметы булып юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең һәм гражданның (алга таба – контроль үткәрелә торган затларның) торак законнары, энергияне сак тоту турында һәм муниципаль торак фондына карата энергетик нәтижәлелекне күтәрү турында законнарда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне үтәү тора:

1) муниципаль торак фондыннан файдалануга һәм сакланышына, шул исәптән торак биналарга, алардан файдалану, аларны куллану һәм карап тотуга, күпфатирлы йортларда биналарның милекчеләрнең гомуми милкеннән файдалану һәм карап тотуга куллану һәм карап тоту таләпләре, күпфатирлы йорттагы торак бинаны торак булмаган бинага һәм торак булмаган бинаны торак бинага күчерү тәртибенә, күпфатирлы йорттагы биналарны яңадан планлаштыру һәм (яки) үзгәртеп коруны гамәлгә ашыру тәртибенә таләпләр;

2) капитал ремонт фондларын формалаштыруга карата таләпләр;

3) күпфатирлы йортларда гомуми милекне карап тоту һәм ремонтлау буенча хезмәтләр күрсәтүче һәм (яки) башкаручы, күпфатирлы йортлар белән идарә итүне гамәлгә ашыручы юридик затларны, шәхси эшмәкәрләрне оештыру һәм аларның эшчәнлегенә карата таләпләр;

4) күпфатирлы йортларда һәм торак йортларда милекчеләргә һәм файдаланучыларга коммунал хезмәтләр күрсәтүгә карата таләпләр;

5) күпфатирлы йортта гомуми милекне карап тоту һәм ремонтлау буенча тиешле булмаган сыйфатлы һәм (яисә) билгеләнгән дәвамлылыктан артып киткән өзеклекләр белән хезмәтләр күрсәтү һәм эшләр башкару очрагында, торак урынны карап тоту өчен түләү күләмен үзгәртү кагыйдәләре;

6) күпфатирлы йортта гомуми милекне карап тоту кагыйдәләре һәм торак урынны карап тоту өчен түләү күләмен үзгәртү кагыйдәләре;

7) күпфатирлы йортлардагы һәм торак йортлардагы биналарның милекчеләрнең һәм файдаланучыларына коммунал хезмәтләр күрсәтү, туктатып тору һәм чикләү кагыйдәләре;

8) энергетика нәтижәлелеге һәм күпфатирлы йортлар биналарының һәм торак йортларның энергия ресурсларын исәпкә алу җайланмалары белән

тээмин ителеше таләпләре;

9) ресурс белән тээмин итүче оешмалар, күпфатирлы йортлар белән идарә итү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы затлар тарафыннан системада мәгълүмат урнаштыру тәртибенә карата таләпләр;

10) күп фатирлы йортларда инвалидлар өчен помещениеләр алу мөмкинлеген тээмин итүгә карата таләпләр;

11) социаль файдаланудагы наемга алынган йортларда торак урыннары бирүгә карата таләпләр.

1.3. Муниципаль торак контроле Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба – Контроль органы) тарафыннан башкарыла.

1.4. Башкарма комитетның муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлары булып инфраструктура үсеше бүлегенен баш белгечләре (алга таба – инспектор) тора.

Контроль органның күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә муниципаль торак контроле буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру керә.

Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырганда, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 248-ФЗ номерлы Федераль закон) һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга һәм жаваплылыкка ия.

Контроль органының контроль чарасын үткәру турында Карар кабул итүгә вәкаләтле вазыйфаи затлары булып тикшерү органы житәкчесе, житәкче урынбасары (контроль органның вәкаләтле вазыйфаи затлары) тора.

1.5. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәру белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата Россия Федерациясе Торак кодексы, 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыда.

1.6. Муниципаль торак контроле объектлары булып тора:

1) контроль үткәрелә торган затларның кысаларында мәжбүри, шул исәптән әлегә Нигезләмәнең 1.2 пунктының 1 – 11 пунктчаларында күрсәтелгән эшчәнлекне, гамәлләрне (гамәл кылмауны) тормышка ашыручы контроль үткәрелә торган затларга карата куела торган таләпләр үтәлгә тиешле эшчәнлегә, гамәлләре (гамәл кылмаулары);

2) контроль үткәрелә торган затлар эшчәнлегенен нәтижәләре, шул исәптән әлегә Нигезләмәнең 1.2 пунктының 1 – 11 пунктчаларында күрсәтелгән мәжбүри таләпләр куела торган продукция (товарлар), эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр;

3) муниципаль торак фондының торак урыннары, муниципаль торак

фондының торак урыннары булган күпфатирлы йортларда гомуми милек һәм әлеге Нигезләмәнең 1.2 пунктындагы 1 – 11 пунктчаларында күрсәтелгән мәжбүри таләпләр куела торган башка объектлар.

1.7. Контроль объектларын исәпкә алу түбәндәгеләрне булдыру юлы белән башкарыла:

контроль чараларның бердәм реестры;

ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән башка дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системалары.

1.8. Гражданныр файдалана торган торак урыннарына карата муниципаль торак контролен гамәлгә ашырганда, планлы тикшерү чаралары үткәрелми.

II. Зыян (югалту) китерү куркынычы (риск) категорияләре

2.1. Муниципаль торак контроле профилактик чараларны һәм контроль чараларны сайлап алуны, аларны эчтәлеген (шул исәптән тикшерелә торган мәжбүри таләпләрнең күләме), интенсивлыкны һәм нәтижәләрне билгели торган зыян (югалту) китерү куркынычы белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла шул ук вакытта зыян (югалту) китерү куркынычын бәяләү һәм идарә итү өчен файдаланыла торган белешмәләргә Контроль орган тарафыннан даими нигездә мониторинг (жыю, эшкәртү, анализ һәм исәпкә алу) үткәрелә.

2.2. Зыян (югалту) китерү куркынычы белән идарә итү максатларында муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль объектлары зыян (югалту) китерү куркынычы булган түбәндәге категорияләренң берсенә кергә мөмкин (алга таба – куркыныч категорияләре):

югары куркыныч (высокий риск);

урта куркыныч (средний риск);

уртача куркыныч (умеренный риск);

түбән куркыныч (низкий риск).

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын куркыныч категорияләренә кертү критерийлары әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

2.4. Контроль объектын рискның бер категориясенә кертү аның характеристикаларын расланган риск критерийлары белән чагыштыру нигезендә Контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторы булып контроль объекты параметрларына туры килү яки тайпылу тора, алар үзләре мәжбүри таләпләрне бозу булмыйлар, ләкин эмма мондый хокук бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы булу турында югары ихтималлылык дәрәжәсе белән раслыйлар.

2.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлегә Совет карары белән раслана.

2.6. Контроль объекты билгеле бер куркыныч категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән куркыныч категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль органы объектның куркынычның бүтөн категориясе критерийларына туры килүе турында яисә куркыныч критерийларын үзгәртү турында белешмәләр кәргән көннән биш эш көне эчендә контроль объектның куркыныч категориясен үзгәртү турында Карар кабул итә.

III. Муниципаль контрольне тормышка ашырганда үткәремә торган профилактик чараларның төрләре

Муниципаль контрольне тормышка ашырганда, Контроль органы түбәндәге төр профилактик чаралар үткәрә:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтү белдерү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

3.1. Мәгълүмат житкерү

мәжбүри таләпләрне үтәү һәм хокук куллану практикасын гомумиләштерү мәсьәләләре буенча контроль үткәремә торган һәм башка кызыксынган затларга мәгълүмат бирү....

3.1.1. Контроль орган контроль үткәремә торган һәм башка кызыксынган затларга «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә рәсми сайтында (алга таба – официал сайт), массакүләм мәгълүмат чараларында урнаштыру юлы белән, контроль үткәремә торган затларның дәүләт мәгълүмат системаларында шәхси кабинетлары аша (алар булганда) һәм башка формаларда мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча мәгълүмат житкерүне гамәлгә ашыра:

- 1) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны жайга салучы норматив хокукый актлар текстлары;
- 2) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны жайга сала торган норматив хокукый актларга кертелгән үзгәрешләр турында, аларның үз көченә керү вакытлары һәм тәртибе турында белешмәләр;
- 3) аларның үтәлешен бәяләү контроль предметы булып торган мәжбүри таләпләрне үз эченә алган әлеге актларның структур берәмлекләрен күрсәтеп, норматив хокукый актлар исемлеге, шулай ук гамәлдәге редакциядәге текстлар белән мәжбүри таләпләрне бозганда кулланыла торган жаваплылык чаралары турында мәгълүмат;
- 4) үз-үзенне тикшерү өчен аларны куллануны рәхсәт итә торган форматта расланган тикшерү кәгазьләре;
- 5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча кулланмалар;
- 6) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы (риск) индикаторлары исемлеге, контроль объектларын куркыныч (риск) категорияләренә кертү тәртибе;

7) куркыныч категориясен күрсәтеп, ел саен контроль чаралар планын формалаштыру кысаларында исәпкә алына торган контроль объектлары исемлеге;

8) зыян китерү куркынычларын профилактикалау программасы һәм контроль органы тарафыннан планлы тикшерү чаралары үткәрү планы (мондый чаралар үткәргәндә);

9) контроль органы тарафыннан контроль үткәрелә торган заттан соратып алына торган белешмәләрнең тулы исемлеге;

10) мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча консультацияләр алу ысуллары турында белешмәләр;

11) контроль органы тарафыннан контроль үткәрелә торган затларның намуслылыгын стимуллаштыру чараларын куллану турында белешмәләр;

12) контроль органының хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган докладлар;

13) муниципаль контроль турында докладлар;

14) үз-үзеңне тикшерү (булганда) ысуллары һәм процедурасы турында мәгълүмат, шул исәптән үз-үзеңне тикшерү уздыру һәм мәжбүри таләпләрне үтәү декларациясен әзерләү буенча методик тәкъдимнәр, һәм контроль үткәрелә торган затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне үтәү декларацияләре турында мәгълүмат;

15) Россия Федерациясе норматив хокукый актларында, Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда һәм (яисә) зыян китерү куркынычларын профилактикалау программаларында каралган башка белешмәләр.

3.2. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү

3.2.1. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү Контроль орган тарафыннан елга 1 тапкыр үткәрелә һәм түбәндәге бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән:

1) Контроль орган һәм аның вазыйфаи затлары тарафыннан муниципаль контроль турында мәжбүри таләпләрне, Россия Федерациясе законнарын куллануга бердәй якын килүне тәмин итү;

2) күрсәтелгән бозулар барлыкка килүгә ярдәм итә торган мәжбүри таләпләрне, сәбәпләрне, факторларны һәм шартларны типик бозуларны ачыклау;

3) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү очракларын анализлау, зыян (югалту) китерүнең чыганакларын һәм куркыныч факторларын ачыклау;

4) мәжбүри таләпләрне актуальләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү;

5) дәүләт контроле (күзәтчелеге), муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарына үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәр әзерләү.

3.2.2. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районында торақ контролен гамәлгә ашыруның хокук куллану практикасын гомумиләштерү

үткәрелгән контроль чаралары һәм аларның нәтижеләре турында мәгълүматларны жыю һәм анализлау ярдәмендә Контроль органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2.3 Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләре буенча, Контроль органы хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләрен үз эченә алган доклад әзерли.

3.2.4 Хокук куллану практикасы турында доклад Контроль органы житәкчесе тарафыннан муниципаль берәмлек уставы нигезендә чыгарыла торган күрсәтмә белән раслана һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы официал сайтын да хисап елыннан соң килүче елның 1 мартыннан да соңга калмыйча урнаштырыла.

3.3. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү

3.3.1. Әзерләнгән торган мәжбүри таләпләрне бозу яисә мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булган очракта, һәм (яисә) мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китергәнә яки закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы тудырганы турында расланган мәгълүматлар булмаганда, Контроль органы контроль үткәрелә торган затка мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү (алга таба – кисәтү) игълан итә һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрергә тәкъдим итә.

3.3.2. Кисәтү Россия Икътисадый үсеш министрлыгының 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик формалары турында» боерыгы белән расланган форма буенча төзелә.

3.3.3. Контроль үткәрелә торган зат кисәтү алган көннән соң ун эш көне эчендә Контроль органга кисәтүгә карата кире кагу (возражение) бирергә хокуклы.

3.3.4. Кире кагуда түбәндәгеләр булырга тиеш:

- 1) каршылык жибәрелә торган Контроль органы атамасы;
- 2) юридик затның атамасы, шәхси эшмәкәр яки гражданның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңгысы – булганда), шулай ук элементә өчен телефон номеры (номерлары), контроль үткәрелә торган затка жавап жибәрелергә тиешле электрон почта адресы (адреслары) (булган очракта) һәм почта адресы;
- 3) салым түләүченең – юридик затның, шәхси эшмәкәрнең идентификация номеры;
- 4) паспортның яки гражданның шәхесен таныклаучы башка документның сериясе һәм номеры;
- 5) кисәтү датасы һәм номеры;

б) контроль үткәремә торган затның игълан ителгән кисәтүләр белән килешмәвенә дәлилләр;

7) контроль үткәремә торган затның кисәтү алу датасы;

8) шәхси имза һәм дата.

3.3.5. Контроль органга карата каршылыклар 248-ФЗ номерлы федераль закон белән билгеләнгән очракларда контроль үткәремә торган зат тарафыннан кәгаздә почта аша яки гади электрон имза яки көчәйтелгән электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә Контроль органының кисәтүдә күрсәтелгән электрон почта адресына яисә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысуллар белән жиберелә».

3.3.6. Контроль үткәремә торган зат, кирәк булган очракта, үз дәлилләрен раслап, каршылыкка тиешле документлар яки аларның расланган күчермәләрен терки.

3.3.7. Контроль органы кисәтүгә карата каршылыкны аны алганнан соң унбиш эш көне эчендә карый.

3.3.8. Каршылыкны карау нәтижәләре буенча Контроль органы түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) игълан ителгән кисәтүне гамәлдән чыгару формасында каршылыкны канәгатьләндерә;

2) баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, каршылыкны канәгатьләндерүдән баш тарта.

3.3.9. Контроль органы контроль үткәремә торган затка каршылыкны карап тикшерү нәтижәләре турында кисәтүгә карата каршылыкны караганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

3.3.10. Каршылыкны шул ук нигезләр буенча кабат жиберү рөхсәт ителми.

3.3.11. Контроль органы мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында үзе игълан иткән кисәтүләренә исәпкә ала һәм, башка профилактик чаралар һәм контроль чаралар үткәру өчен, тиешле мәгълүматларны куллана.

3.4. Консультация бирү

3.4.1. Контроль үткәремә торган затларга һәм аларның вәкилләренә консультация бирү муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйлә мәсьәләләр буенча башкарыла:

1) контроль чаралар үткәру тәртибе;

2) контроль чаралар үткәру вакыты (периодичность);

3) контроль чаралар нәтижәләре буенча карарлар кабул итү тәртибе;

4) Контроль органы карарларына шикаять бирү тәртибе.

3.4.2. Инспекторлар контроль үткәремә торган затларга һәм аларның вәкилләренә түбәндәгечә консультацияләр бирә:

1) телефонан телдән аңлатмалар рәвешендә, видео-конференц-элементә аша, шәхсэн кабул итү вакытында яисә профилактик чара, контроль чара уздыру барышында;

2) рәсми сайтта контроль үткәрелә торган затлар һәм аларның вәкилләренә бер типтагы мөрәжәгатьләре (10 нан артык бер типтагы мөрәжәгать) буенча Контроль органының вәкаләтле вазыйфай заты кул куйган язмача аңлатмалар урнаштыру юлы белән.

3.4.3. Инспекторлар тарафыннан һәр гариза бирүченә шәхсән кабул иткәндә шәхси консультацияләр бирү 10 минуттан артмаска тиеш.

Телефоннан сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.4.4. Контроль органы контроль үткәрелә торган затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.4.5. Язма рәвештә консультация бирү Контроль органының вазыйфай заты тарафыннан түбәндәге очракларда башкарыла:

а) контроль үткәрелә торган зат тарафыннан консультация мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында язмача сорату бирлегән;

б) куелган сорауларга консультацияләр бирү вакытында җавап бирү мөмкин түгел;

в) куелган сорауларга җавап бирү өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

3.4.6. Контроль үткәрелә торган зат «Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда язмача җавап бирү турында запрос җибәрергә хокуклы.

3.4.7. Контроль органы үткәрелгән консультацияләр исәбен алып бара.

3.5. Профилактик визит

3.5.1. Профилактик визит контроль үткәрелә торган затның эшчәнлек алып бару урынында профилактик әңгәмә рәвешендә яисә видео-конференц-элементдән файдалану юлы белән инспектор тарафыннан үткәрелә.

3.5.2. Инспектор түбәндәгеләргә карата мәҗбүри профилактик визит үткәрә:

1) күпфатирлы йортлар белән идарә итү өлкәсендә эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контроль үткәрелә торган затларга карата мондый эшчәнлек башланганнан соң бер елдан да соңга калмыйча (эшчәнлек башлану турында мәгълүмат булганда);

2) югары куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата контроль объекттын әлеге категориягә кертү турында Карар кабул ителгән көннән бер елдан да соңга калмыйча.

3.5.3. Профилактик визитлар контроль үткәрелә торган затлар белән килешенеп үткәрелә.

3.5.4. Контроль органы контроль үткәрелә торган затка профилактика визитын үткәрү турында аны үткәрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр җибәрә.

Контроль үткөрөлө торган зат, бу хакта Контроль органына аны үткөрү датасына кадэр кимендэ өч эш көне алдан хэбэр итеп, профилактик визит (мэжбүри профилактик визитны да кертеп) уздырудан баш тартырга хокуклы.

3.5.5. Мэжбүри профилактик визит үткөрү турында хэбэрнамэ язма рэвештэ яисэ электрон документ формасында төзелэ һәм түбэндэге белешмэлэрне үз эченэ ала:

- 1) хэбэрнамэне төзү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) Контроль органы исеме;
- 3) контроль үткөрөлө торган затның тулы исеме;
- 4) вэкалэтле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда);
- 5) мэжбүри профилактик визитның датасы, вакыты һәм урыны;
- 6) вэкалэтле вазыйфаи зат имзасы.

Мэжбүри профилактик визит үткөрү турында хэбэрнамэ контроль үткөрөлө торган зат адресына язмача яки электрон документ формасында жибэрелэ.

Мэжбүри профилактик визит үткөрү вакыты контроль органы тарафыннан мөстэкыйль билгелэнэ һәм бер эш көненнэн дә артмаска тиеш.

1.5.6. Профилактик визит нэтижэлэре буенча инспектор профилактик визит үткөрү турында акт төзи.

1.5.7. Контроль орган үткөрөлгэн профилактик визитларның исэбен алып бара.

IV. Муниципаль контроль кысаларында үткөрөлө торган контроль чаралар

4.1. Контроль чаралар Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль түбэндэге планлы һәм планнан тыш тикшерү чараларын үткөрүне оештыру юлы белэн Контроль органы тарафыннан гамэлгэ ашырыла:

инспекция визиты, документар тикшерү, күчмэ тикшерү – контроль үткөрөлө торган затлар белэн үзара хезмэттэшлек иткэндэ;

мэжбүри талэплэрнең үтэлешен күзэтү, күчмэ тикшерү – контроль үткөрөлө торган затлар белэн үзара бэйлэнешсез.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамэлгэ ашырганда контроль үткөрөлө торган затлар белэн үзара хезмэттэшлек итү булып түбэндэгелэр тора:

инспектор һәм контроль үткөрөлө торган зат яки аның вэкиле арасында очрашулар, телефоннан һәм башка сөйлэшүлэр (турыдан-туры хезмэттэшлек) ;

документлар, башка материаллар соратып алу;

инспекторның контроль үткөрөлө торган зат эшчэнлеген гамэлгэ ашыру урынында булуы (инспекторның һәркемгэ ачык булган житештерү объектларында булу очракларыннан тыш).

4.1.3. Контроль үткөрөлө торган зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә башкарыла торган контроль чаралар Контроль органы тарафыннан түбәндәге нигезләр буенча үткөрөлө:

1) Контроль органында зыян (югалту) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы йә контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуы;

2) контроль чаралар үткөрү планына кертелгән контроль чаралар үткөрү сроклары житү;

3) Россия Федерациясе Президентының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контроль үткөрөлө торган затларга карата контроль чаралар үткөрү турында күрсәтмәсе;

4) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждандан хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткөрү турында прокурор таләбе;

5) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында Контроль органы карарын үтәү срогы тәмамлану – Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очракларда.

Контроль органы вәкаләтле вазыйфаи затларының биремнәре нигезендә, Контроль органының эш планнарында булган биремнәре дә кертәп, инспекторлар тарафыннан үзара бәйләнешсез контроль чаралар, шул исәптән, Федераль закон белән билгеләнгән очракларда үткөрөлө.

4.1.4. Планлы һәм планнан тыш контроль чаралары, контроль үткөрөлө торган затлар белән үзара хезмәттәшлек итмичә үткөрөлө торган чаралардан тыш, инспектор һәм тикшерү чарасын үткөрүгә жәлеп ителә торган затлар тарафыннан түбәндәге контроль гамәлләрне башкару юлы белән үткөрөлө:

карау;

сораштыру;

язмача аңлатмалар алу;

документлар таләп итү;

экспертиза.

4.1.5. Контроль үткөрөлө торган зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны, шулай ук документтар тикшерү үткөрү өчен, Контроль органының вәкаләтле заты кул куйган, түбәндәге белешмәләр күрсәтелгән Контроль органының карары кабул ителә:

1) карар кабул итү датасы, вакыты һәм урыны;

2) карар кем тарафыннан кабул ителгән;

3) контроль чарасын үткөрү нигезләре;

4) контроль төре;

5) инспекторның (инспекторларның, шул исәптән инспекторлар төркеме житәкчесенә), контроль чараны үткөрүгә вәкаләтле, шулай ук контроль чараны үткөрүгә жәлеп ителә торган белгечләрнең, экспертларның фамилияләре,

исемнәре, аталарының исемнәре (булган очракта) яки мондый чараны үткәргә жәлеп ителә торган эксперт оешмасының исеме;

6) контроль чара үткәрелә торган контроль объекты;

7) контроль үткәрелә торган зат тарафыннан эшчәнлек алып бару урыны адресы яисә контроль чарасы үткәрелә торган башка контроль объектларының урнашу адресы рейд тикшерүенә карата күрсәтелмәскә мөмкин;

8) контроль чарасы уздырыла торган контроль объектының мәжбүри таләпләргә туры килүе өчен җаваплы гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса) яисә оешманың исеме, оешманың (аның филиаллары, вәкилләләре, аерымланган структур бүлекчәләр) адресы рейд тикшерүенә карата күрсәтелмәскә мөмкин;

9) контроль чарасының төре;

10) контроль чара кысаларында башкарыла торган контроль гамәлләр исемлегә;

11) контроль чарасы предметы;

12) әгәр аларны куллану мәжбүри булса, тикшерү кзгазьләре;

13) контроль чарасын үткәргү датасы, шул исәптән контроль үткәрелә торган зат белән турыдан-туры хезмәттәшлек вакыты (контроль үткәрелә торган зат белән турыдан-туры хезмәттәшлек срогы өлешендә рейд тикшерүенә карата күрсәтелмәскә мөмкин);

14) мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү өчен кирәк булган гражданин, оешма тарафыннан бирелә торган документлар исемлегә (тикшерү чарасы кысаларында контроль үткәрелә торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү максатларында документлар бирү каралган очракта);

15) әгәр контроль төре турында нигезләмәдә каралган булса, башка белешмәләр.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне, күчмә тикшерүне үткәргә карата әлегә контроль чарасын үткәргү турында нигезләмәнең әлегә пунктының беренче абзацында каралган карар кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чаралар контроль органның контроль чараларын үткәргү турындагы карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булганда, Контроль органы контроль чараларын үткәргүгә экспертларны, билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән эксперт оешмаларын һәм реестрга кертелгән, контроль чаралар үткәргүгә жәлеп ителә торган экспертларны, эксперт оешмаларны жәлеп итә.

4.1.7. Контроль үткәрелә торган зат белән хезмәттәшлекне күз алдында тоты торган контроль чарасы тәмамланганнан соң, инспектор Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлығының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча контроль чарасы актын (алга таба шулай ук – акт) төзи.

Мондый чара үткәргү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлегә тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә.

Ачыкланган бозуларны контроль үткөрөлө торган зат белән хезмэттәшлекне күздә тотта торган контроль чара тәмамланганчы бетергән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуга дәлил булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Контроль чараларын үткәргәндә тутырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлгә тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткөрү көнөндә контроль чара үткөрү урынында башкарыла.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт, закон тарафыннан саклана торган сердән торган мәгълүматны эченә алган контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль чарасы актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контроль үткөрөлө торган зат әлеге Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять жибәрергә хокуклы.

4.2. Контроль чаралар нәтижәләре буенча контроль орган тарафыннан күрелә торган чаралар

4.2.1. Контроль органы, контроль чарасы үткәргәндә контроль үткөрөлө торган зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланганда, түбәндәгеләрне башкарырга бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контроль үткөрөлө торган затка мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп, ләкин алты айдан да артык түгел (документар тикшерү уздырганда күрсәтмә контроль үткөрөлө торган затка документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көнөннән дә соңга калмыйча жибәрелә) һәм (яисә) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүне булдырмау чараларын, шулай ук контроль төре турында федераль законда каралган башка чараларны үткөрү турында күрсәтмә (алга таба – күрсәтмә) бирергә;

2) саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүне булдырмау яисә аны китерүне туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, контроль чара барышында контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы граждандан, оешманың эшчәнлегенә, аларның биналар, төзелмәләр, корылмалар, помещениеләр, жиһазлар, транспорт чаралары һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләве (куллануы), алар тарафыннан житештерелә торган һәм сатыла торган товарлар, башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә турыдан-туры зыян (югалту) китерү куркынычын тудыруы яисә мондый зыян (югалту) китерелгәнлеген ачыкланган очракларда, хәтта биналар, төзелмәләр, корылмалар,

помещениеләр, жиһазлар, транспорт чаралары һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (куллануны) тыю турында һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы янау һәм аны булдырмау ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән гражданның, оешмаларга мәгълүмат житкерү хакында таләп белән хәтта судка мөрәжәгать итү дә булырга мөмкин.

3) контроль чара барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жиберергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне контрольдә тотуны гамәлгә ашыру, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә ихтимал булган зыян (югалту) китерүне булдырмау буенча чаралар күрергә, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән хәтта судка мөрәжәгать итү дә булырга мөмкин;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендация бирү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлтелгән башка чаралар үткәрү турында мәсьәләне карарга.

4.2.2. Күрсәтмәне үтәү срогы чыкканчы, контроль үткәрелә торган зат күрсәтмәнең үтәлеше турында, мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне раслаучы документлар һәм белешмәләр кушып, Контроль органына хәбәр итә.

4.2.3. Контроль үткәрелә торган зат тарафыннан әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарның үтәлү срогы чыккач яисә, күрсәтелгән вакыт чыкканчы, контроль үткәрелә торган зат әлеге карар белән бирелергә тиешлеге билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганда, яисә йә мәжбүри таләпләрне үтәүне күзәтү (куркынычсызлык мониторингы) кысаларында мәгълүмат алу очрагында, Контроль органы карарның үтәлешен тәкъдим ителгән документлар һәм белешмәләр, алынган мәгълүмат нигезендә бәяли.

4.2.4. Контроль үткәрелә торган зат күрсәтмәне үтәгән очракта, Контроль органы контроль үткәрелә торган затка күрсәтмәнең үтәлеше турында хәбәрнамә жиберә.

4.2.5. Күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контроль үткәрелә торган зат тарафыннан тапшырылмаса, яки алар нигезендә йә мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы) кысаларында алынган мәгълүмат нигезендә карарның үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин түгел икән, Контроль органы әлеге карарның үтәлешен инспекция визиты яки документар тикшерү юлы белән бәяли.

Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешенә бәя бирелгән очракта, күчмә тикшерү үткәрергә рөхсәт ителә.

4.2.6. Әлеге Нигезләмәнең 4.2.5 пунктында каралган контроль чараны үткәрү нәтижәләре буенча Контроль органы карарның үтәлмәвен яки тиешенчә

үтөлмөвөн ачыкласа, ул элеге Нигезлэмәнең 4.2.1 пунктындагы 1 пунктчасында каралган карарны, аны үтәүнең яна срокларын күрсәтеп, янә контроль үткәрелә торган затка тапшыра.

Күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, Контроль органы, аның үтәлешен тәэмин итү буенча чаралар күрә, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән хәтта судка да мөрәжәгать итәргә мөмкин.

Контроль органы карарының үтәлеше турындагы мәгълүмат тулы күләмдә контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә.

4.3. Планлы тикшерү чаралары

4.3.1. Планлы контроль чаралар чираттагы календарь елына планлы контроль чаралар үткәрүнең Контроль органы тарафыннан төзелә торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле планы (алга таба – еллык чаралар планы) нигезендә үткәрелә.

4.3.2. Куркынычның аерым категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чаралары үткәрү төрләре, кабатлану вакыты зыян (югалту) китерү куркынычына карап билгеләнә.

4.3.3. Контроль органы планлы тикшерү чараларының түбәндәге төрләрен үткәргә мөмкин:

инспекция визиты;

документар тикшерү;

г) күчмә (урынга барып) тикшерү.

Югары риск категориясенә керә торган объектларга карата инспекция визиты үткәрелә.

Урта риск категориясенә керә торган объектларга карата күчмә тикшерү үткәрелә.

Уртача риск категориясенә керә торган объектларга карата документар тикшерү үткәрелә.

4.3.4. Контроль объектларына карата планлы тикшерү чаралары түбәндәге периодлылык белән үткәрелә:

югары риск категориясе өчен – 2 елга бер тапкыр;

урта риск категориясе өчен – 3 елга бер тапкыр;

уртача риск категориясе өчен – 5 елга бер тапкыр;

Түбән куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

4.3.5. Гражданның файдалана торган торак урыннарына карата муниципаль торак контролен гамәлгә ашырганда, планлы тикшерү чаралары үткәрелми.

4.4. Планнан тыш тикшерү чаралары

4.4.1. Планнан тыш контроль чаралар документар һәм күчмә тикшерүләр, инспекция визиты, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшереп чыгу рәвешендә үткәрелә.

4.4.2. Планнан тыш тикшерү чарасын үткәрү турындагы карар мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

4.4.3. Планнан тыш тикшерү чаралары, үзара хезмәттәшлектән башка планнан тыш тикшерү чараларыннан тыш, түбәндәге нигезләр буенча үткәрелә:

1) контроль органында зыян (югалту) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы йә контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуы;

2) контроль чаралар үткәрү планына кертелгән контроль чаралар үткәрү сроклары житү;

3) Россия Федерациясе Президентының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә конкрет контроль үткәрелә торган затларга карата контроль чаралар үткәрү турында күрсәтмәсе;

4) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждандар хокукларының һәм ирекләренә үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

5) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында Контроль органы карарын үтәү срогы тәмамлану (Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очракларда).

6) тикшерү программасында күрсәтелгән вакыйга булу, әгәр контроль төре турында федераль закон тарафыннан контроль чараларның тикшерүләр программасы нигезендә үткәрелүе билгеләнсә.

4.4.4. Планнан тыш тикшерү чарасы прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булса, әлеге чара мондый килештерүдән соң үткәрелә.

4.5. Документар тикшерү

4.5.1. Документар тикшерү дигәндә Контроль органының урнашу урынында үткәрелә торган контроль чара аңлашыла, аның предметы – контроль үткәрелә торган затларның оештыру-хокукий формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләр генә, шулай ук аларның эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм контроль органының мәжбүри таләпләрен һәм карарларын үтәү белән бәйле документлар.

4.5.2. Контроль органы карамагында булган документлардагы белешмәләрнең дәрәжәгә нигезле шик тудыра яки бу белешмәләр контроль үткәрелә торган затның мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләргә мөмкинлек бирми икән, Контроль органы контроль үткәрелә торган зат адресына документар

тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен җибәрә.

Әлеге таләп алынганнан соң ун эш көне эчендә контроль үткәрелә торган зат таләпләрдә күрсәтелгән документларны контроль органга җибәрергә тиеш.

4.5.3. Документар тикшерү үткәрү вакыты ун эш көненнән дә артырга тиеш түгел.

Күрсәтелгән срокка түбәндәге вакыттан соңгы чор кертелми:

1) таләптә күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырганчы, Контроль органы тарафыннан контроль үткәрелә торган затка документар тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны тапшырырга таләп җибәрү моменты;

2) контроль үткәрелә торган затка Контроль органы түбәндәгеләр турында мәгълүмат җибәргәннән соң чор:

контроль үткәрелә торган зат биргән документларда хаталар һәм (яки) каршылыкларны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмәләрнең Контроль органында булган һәм (яки) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләргә туры килмәве турында һәм, күрсәтелгән аңлатмаларны контроль органга тапшырганчы, кирәкле аңлатмаларны язма рәвештә тапшырырга таләп.

4.5.4 Документар тикшерү барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) документлар таләп итү;
- 2) язма аңлатмалар алу;
- 3) экспертиза.

4.5.5. Контроль чарасын үткәрү барышында инспектор контроль үткәрелә торган затка кирәкле һәм (яки) контроль үткәрелә торган зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрне үтәлешен бәяләү үткәрү өчен әһәмияткә ия булган документларны һәм (яки) аларның күчермәләрен, шул исәптән фотосъемка, аудио - һәм видеоязмалар, мәгълүмат базалары, мәгълүматлар банкы материалларын, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрне (носителей информации) тапшыру турында таләп куярга (җибәрергә) хокуклы.

Контроль үткәрелә торган зат әлеге таләп алынганнан соң документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срокта таләп ителә торган документларны Контроль органга җибәрә яисә кичекмәстән язма рәвештә юллама белән инспекторга, сәбәпләрен һәм контроль үткәрелә торган затка таләп ителгән документларны тапшыру өчен кирәкле срокларын күрсәтеп, документларны билгеләнгән вакытта бирү мөмкинлеге булмавы турында хәбәр итә.

Фотосъемка, аудио - һәм видеоязмалар, мәгълүмат базалары, мәгълүматлар банкы материалларын, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрдән (носителей информации) файдалану мөмкинлеге документар тикшерү вакытына тикшерү чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле мәгълүматны карау һәм эзләү хокуклары белән аларның логин һәм пароле рәвешендә бирелә.

4.5.6. Язма аңлатмалар инспектор тарафыннан контроль үткәремә торган заттан яки аның вәкиленнән, шаһитлардан соратып алынырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы ике эш көненнән дә соңга калмыйча ирекле формада язма аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор оешманың контроль үткәремә торган вазыйфаи затлары яки хезмәткәрләре, гражданыны, аларның вәкилләре, шаһитләре сүзләре буенча кулдан язмага аңлатмалар төзәргә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләре буенча дәрәс язуы турында билге ясылар һәм аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

4.5.7. Экспертиза Контроль органы кушуы буенча эксперт яки эксперт оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контроль үткәремә торган затның (аның филиаллары, вәкилләре, аерымланган структур бүлекчәләренә) урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында турыдан-туры контроль чарасын уздырганда, шулай ук эксперт яки эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында да башкарылырга мөмкин.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төрәнә бәйлә һәм Контроль органы белән эксперт яки эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча һәр конкрет очракта аерым билгеләнә.

Экспертиза нәтижәләре эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.5.8. Актны рәсмиләштерү Контроль органның урнашкан урынында документар тикшерү узган көнне башкарыла.

4.5.9. Акт контроль үткәремә торган затка Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча Контроль органы тарафыннан жиберелә.

4.5.10. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килешмичә генә үткәремә.

4.6. Күчмә (уринга барып) тикшерү

4.6.1. Күчмә тикшерү контроль үткәремә торган зат (аның филиаллары, вәкилләре, аерымланган структур бүлекчәләре) яисә контроль объектлары урнашкан (эшчәнлек алып бара торган) урында алып барыла.

Күчмә тикшерү дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлементә аша үткәремәргә мөмкин.

4.6.2. Күчмә тикшерү түбәндәгеләр мөмкин булмаган очракта үткәремә:

1) Контроль органы карамагында булган яки ул соратып ала торган документларда һәм контроль үткәремә торган затның аңлатмаларында булган белешмәләренә тулылығына һәм дәрәсләгенә ышанырга;

2) контроль үткәремә торган затның һәм (яки) аның карамагындагы һәм (яки) ул файдалана торган контроль объектларының эшчәнлегенә,

гамәлләренен (гамәл кылмавының) мәжбүри таләпләргә туры килүен әлеге Нигезләмәненң 4.6.1 пунктында күрсәтелгән урынга чыкмыйча гына һәм контроль чараларының башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләр кылмыйча гына бәяләргә.

4.6.3. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килешү буенча гына түбәндәге нигезләр буенча үткәреләргә мөмкин:

1) контроль органында зыян (югалту) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы йә контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуы;

2) контроль чаралар үткәрү планына кертелгән контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрү сроклары житү;

3) Россия Федерациясе Президентының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контроль үткәрелә торган затларга карата контроль чаралар үткәрү турында күрсәтмәсе;

4) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждандар хокукларының һәм ирекләрененң үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

5) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында Контроль органы карарын үтәү срогы тәмамлану (248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очракларда);

6) тикшерү программасында күрсәтелгән вакыйга булу, әгәр контроль төре турында федераль закон тарафыннан контроль чараларның тикшерүләр программасы нигезендә үткәрелүе билгеләнсә.

7) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүнең турыдан-туры янавы турында белешмәләр алганда.

4.6.4. Контроль органы контроль үткәрелә торган затка күчмә тикшерү үткәрү турында, ул башланганчыга кадәр егерме дүрт сәгатътән дә соңга калмыйча, күчмә тикшерүне үткәрү турындагы карарның күчәрмәләрен контроль үткәрелә торган затка жиберү юлы белән хәбәр итә.

4.6.5. Инспектор күчмә тикшерү уздырганда контроль үткәрелә торган затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклығын, күчмә тикшерү үткәрү турындагы карарның күчәрмәсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларның Бердәм реестрындагы хисап номерын хәбәр итә.

4.6.6. Күчмә тикшерүне үткәрү вакыты ун эш көненнән дә артмый.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү уздыру барышында хезмәттәшлекнең гомуми вакыты кече предприятие өчен илле сәгатътән һәм микропредприятиеләр өчен унбиш сәгатътән арта алмый.

4.6.7. Күчмә тикшерү барышында рәхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлегенә:

1) карау (осмотр);

2) сораштыру;

- 3) документлар таләп итү;
- 4) язмача аңлатмалар алу;
- 5) экспертиза.

4.6.8. Карау инспектор тарафыннан контроль үткәрелә торган зат һәм (яки) аның вәкиле барында, мәжбүри видеоязма кулланып башкарыла.

Карау (осмотр) нәтижәләре буенча карау беркетмәсе төзелә.

4.6.9. Сораштыру дигәндә мондый мәгълүмат булган контроль үткәрелә торган заттан яки аның вәкиленән һәм башка затлардан инспектор тарафыннан контроль үткәрелә торган затның мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүне уздыру өчен әһәмиятле телдән мәгълүмат алудан гыйбарәт контроль гамәл аңлана.

Сораштыру нәтижәләре сораштырулар беркетмәсендә теркәлә, сораштыру беркетмәсенә сораштыру алынган зат тарафыннан үзе биргән белешмәләрнең дөрөсләгән раслый торган имза салына, шулай ук алынган белешмәләр контроль чара өчен зур әһәмияткә ия булган очракта контроль чара актында теркәлә.

4.6.10. Мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланган очракта, тикшерү, сораштыру үткәргәндә, инспектор мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилларен теркәү өчен фотога төшерү, аудио- һәм видеоязма, дәлилларне теркәүнең башка алымнарын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилларен теркәү мәжбүри таләпләрне бозу очраklарының һәркайсын икедән дә ким булмаган фотога төшереп башкарыла.

Фотога төшерү һәм видеоязмаларны мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилларен теркәү өчен куллану дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.6.11. Контроль үткәрелә торган зат тарафыннан таләп ителә торган документларны, язмача аңлатмаларны тапшыру, экспертиза үткәрү әлеге Нигезләмәнең 4.5.5, 4.5.6 һәм 4.5.7 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.6.12. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң, инспектор күчмә тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеоязма үткәрү турындагы мәгълүмат тикшерү актында чагылдырыла.

дистанцион хемәттәшлек чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеооәлмәтә аша күчмә тикшерү уздыру очрагында акты рәсмиләштергәндә, Нигезләмәнең әлеге пунктындагы икенче абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.6.13. (Эшчәнлек алып бару) урынында контроль үткәрелә торган зат булмау сәбәпле, йә контроль үткәрелә торган затның эшчәнлегә фактта башкарылмавына бәйле рәвештә, йә күчмә тикшерүне үткәрү яисә тәмамлау өчен мөмкинлекне булдырмаган контроль үткәрелә торган затның бүтән гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бәйле рәвештә күчмә тикшерүне үткәрү мөмкин булмаган очракта, инспектор, сәбәпләрен күрсәтеп, күчмә тикшерү уздыру мөмкинлегә булмау турында акт төзи һәм контроль үткәрелә торган

затка, Федераль законның 21 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль чаралар үткәрү мөмкинлеге булмау турында хәбәр итә.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерү уздыруның күрсәтелгән чоры кысаларында күчмә тикшерүне тәмалаганчыга кадәр контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

4.6.14. Контроль үткәрелә торган затлар булган шәхси эшмәкәр, гражданин Контроль органына түбәндәге очракларда контроль чаралар үткәргәндә булу мөмкинлеге булмавы турында мәгълүмат бирергә хокуклы:

- 1) вакытлыча эшкә сәләтсезлек;
- 2) судларның, хокук саклау органнарының, хәрби комиссариатларның чакыруы (хәбәрнамәләр, повесткалар) буенча килү зарурилыгы;
- 3) Россия Федерациясе Жинаять-процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар үткәргәндә булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чараларын сайлау;
- 4) хезмәт командировкасында булу.

Мәгълүмат килеп ирешкәндә, конжроль чараларны үткәрү Контроль органы тарафыннан шәхси эшмәкәр, гражданинның әлеге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчәрелә.

4.7. Инспекция визиты

4.7.1. Инспекция визиты контроль үткәрелә торган зат (аның филиаллары, вәкилләре, аерымланган структур бүлекчәләре) яисә контроль объекты урнашкан (эшчәнлек алып бара торган) урында алып барыла.

Инспекция визиты контроль үткәрелә торган затка һәм житештерү объектының милекчесенә алдан хәбәр итмичә үткәрелә.

Контроль үткәрелә торган затлар яки аларның вәкилләре инспекторның биналарга, корылмаларга, помещениеләргә тоткарлыксыз керә алуын тәмин итәргә тиеш.

Бер эшчәнлек урынында яки бер житештерү объектында (территориясендә) инспекция визитын үткәрү вакыты бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.7.2. Инспекция визиты барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язмача аңлатмалар алу;
- г) мәжбүри таләпләр нигезендә контроль үткәрелә торган затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләрнен) яисә контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиеш булган документларны таләп итү.

Инспекция визитын дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлементә аша үткәрергә рөхсәт ителә.

4.7.3. Планнан тыш инспекция визиты бары тик прокуратура органнары белән килешү буенча гына түбәндәге нигезләр буенча үткәрелергә мөмкин:

1) контроль органында зыян (югалту) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы йә контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуы;

2) контроль чаралар үткәрү планына кертелгән контроль чаралар үткәрү сроклары житү;

3) Россия Федерациясе Президентының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контроль үткәрелә торган затларга карата контроль чаралар үткәрү турында күрсәтмәсе;

4) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

5) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында Контроль органы карарын үтәү срогы тәмамлану (248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очракларда);

6) тикшерү программасында күрсәтелгән вакыйга булу, әгәр контроль төре турында федераль закон тарафыннан контроль чараларның тикшерүләр программасы нигезендә үткәрелүе билгеләнсә.

7) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүнең турыдан-туры янавы турында белешмәләр алганда.

4.7.9. Әлеге Нигезләмәнең 4.7.2 пункттында каралган контроль гамәлләр әлеге Нигезләмәнең 4.5.5, 4.5.6, 4.6.8-4.6.10 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.8. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы)

4.8.1. Контроль органы, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәткәндә (куркынычсызлык мониторингы), Контроль органында булган контроль объектлары турында мәгълүматларны, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәтгәшлек барышында керә торган, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контроль үткәрелә торган затлар тарафыннан бирелә торган мәгълүматларны, шулай ук дәүләт мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» челтәреннән алынган мәгълүматларны, һәркем өчен ачык булган мәгълүматларны, шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнең автоматик режимында эшләүче техник чараларын кулланып алынган мәгълүматларны жыю, анализлау уздыра.

4.8.2. Әгәр мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы) барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү яисә зыян (югалту) китерү куркынычы барлыкка килү

фактлары, мәжбүри таләпләрнең бозылуы, мәжбүри таләпләрне бозуның әзерләнүе яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр ачыкланса, Контроль органы тарафыннан планнан тыш тикшерү чарасын үткәрү турында түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү яисә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләрнең дәрәҗәгә расланган очракта яисә контроль үткәрелә торган зат эшчәнлегенә аларга туры килү яисә алардан тайпылу, мәжбүри таләпләрне бозу куркынычының расланган индикаторларына ярашлы рәвештә, контроль чарасын үткәрү өчен нигез булып тора торган параметрларын билгеләгәндә – контроль чарасын үткәрү турында дәлилләнгән күрсәтмә (представление);

закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү яисә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләрнең дәрәҗәгә раслау булмаган очракта яисә контроль үткәрелә торган зат эшчәнлегенә аларга туры килү яисә алардан тайпылу, мәжбүри таләпләрне бозу куркынычының расланган индикаторларына ярашлы рәвештә, контроль чарасын үткәрү өчен нигез булып тора торган параметрларны билгеләп булмаганда – мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү юллау турында дәлилләнгән күрсәтмә (представление);

гражданинның шәхесен, оешма вәкиленең вәкаләтләрен раслау мөмкин булмаса, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү яисә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләрнең дәрәҗәгә булмавын ачыклау - тикшерү чарасын үткәрү өчен нигез булмау турында дәлилләнгән күрсәтмә (представление).

2) кисәтү игълан итү турында карар;

3) Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенә 1 пункттың каралган тәртиптә ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирү турында карар.

4) контроль төре турында Федераль законда, контроль төре турында Россия Федерациясе субъекты законында Федераль законның 90 статьясындагы 3 өлешенә нигезендә беркетелгән карар.

4.9. Күчмә тикшереп чыгу (обследование)

4.9.1. Күчмә тикшереп чыгу контроль үткәрелә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлүен бәяләү максатларында үткәрелә.

4.9.2. Күчмә тикшереп чыгу оешманың (аның филиаллары, вәкилләре, аерымланган структур бүлекчәләре) яисә контроль объекты урнашкан (эшчәнлек алып бара торган) урында, гражданинның эшчәнлек алып бару урынында, контроль үткәрелә торган объектының урнашу урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контроль үткәрелә торган зат белән хезмәттәшлек итү рәхсәт ителми.

Һәркем керерлек булган (чикләнмәгән даирә затларына керү өчен ачык булган) житештерү объектларында күчмә тикшерү (обследование) барышында карап чыгу (осмотр) үткәрергә мөмкин.

4.9.3. Күчмә тикшереп чыгу контроль үткәрелә торган затка хәбәр итми генә үткәрелә.

Бер объектны (бер-берсенә якын урнашкан берничә объектны) күчмә тикшереп чыгу уздыру вакыты бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.9.4. Күчмә тикшереп чыгу үткәрү нәтижәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

5. Контроль органы җитәкчесе урынбасарының һәм инспекторларның карарларына шикаять белдерү

5.1. Контроль органы җитәкчесе урынбасары һәм инспекторларның карарларына суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

5.2. Тикшерү органы җитәкчесе урынбасары һәм инспекторларның карарларына шикаятьләргә судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы территориясендә муниципаль торак контроле турында Нигезлэмәгә 1 нче кушымта

Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын куркынычлык категорияләренә кертү критерийлары

1. Контроль объектларын билгеле бер куркыныч (риск) категориясенә кертү риск күрсәткече дәрәжәсенә бәйле рәвештә гамәлгә ашырыла:

риск күрсәткеченең кыйммәте 6 дан артык булганда, контроль объекты югары риск категориясенә керә;

риск күрсәткеченең кыйммәте 4 тән алып 6 ны да кертеп булса – урта (средний) риск категориясе;

риск күрсәткеченең кыйммәте 2 дән алып 3 не дә кертеп булса – уртача (умеренный) риск категориясе;

риск күрсәткеченең кыйммәте 0 дән алып 1 не дә кертеп булса – түбән (низкий) риск категориясе.

2. Куркыныч (риск) күрсәткече түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$K = 2 \times V_1 + V_2 + 2 \times V_3$, где:

K – куркыныч күрсәткече;

V_1 – контроль үткәрелә торган объектны билгеле бер риск категориясенә кертү турында карар (алга таба – эшчәнлекне риск категориясенә кертү турында карар) кабул ителә торган ел алдындагы ике календарь ел эчендә үз көченә кергән, административ хокук бозулар турында беркетмәләр буенча чыгарылган, Контроль органы тарафыннан төзелгән административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 19.4.1 статьясында каралган административ хокук бозу кылган өчен контроль үткәрелә торган затка (аның вазыйфай затларына) административ жәза билгеләү турында карарлар саны;

V_2 – контроль үткәрелә торган объектны риск категориясенә кертү турында карар кабул ителә торган ел алдындагы ике календарь ел эчендә үз көченә кергән, административ хокук бозулар турында беркетмәләр буенча чыгарылган, Контроль органы тарафыннан төзелгән административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 7.21-7.23 статьялары, 9.16 статьясының 4 һәм 5 нче өлешләре, 19.7 статьясында каралган административ хокук бозулар кылган өчен контроль үткәрелә торган затка (аның вазыйфай затларына) административ жәза билгеләү турында карарлар саны;

V_3 – эшчәнлекне риск категориясенә кертү турында карар кабул ителә торган ел алдындагы ике календарь ел эчендә үз көченә кергән, административ хокук бозулар турында беркетмәләр буенча чыгарылган, Контроль органы тарафыннан төзелгән административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 19.5 статьясының 1 нче өлешендә каралган

административ хокук бозулар кылган өчен контроль үткәRELә торган затка (аның вазыйфаи затларына) административ жәза билгеләү турында карарлар саны;

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Советының 2021 елның 19 ноябрәндәге 91 номерлы карары белән расланганнар

Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

1. Контроль органына контроль үткәрелә торган зат эшчәнлегендә түбәндәге мәжбүри таләпләрнең берсеннән генә булса да тайпылыш булу турында күпфатирлы йорт биналарының милекчеләре булган граждандан яисә оешмадан, күпфатирлы йорттагы биналардан файдаланучылар булган граждандан мөрәжәгать керү, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларынан мәгълүмат керү:

а) күпфатирлы йортта торак бинаны торак булмаган бинага һәм торак булмаган бинаны торак бинага күчерү тәртибенә карата;

б) күпфатирлы йортта биналарны яңадан планлаштыру һәм (яки) үзгәртеп коруны гамәлгә ашыру тәртибенә карата;

в) күпфатирлы йортларда һәм торак йортларда милекчеләргә һәм файдаланучыларга коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә карата;

г) күп фатирлы йортларда инвалидлар өчен помещениеләр алу мөмкинлеген тәэмин итүгә карата;

д) күпфатирлы йортлар белән идарә итүне гамәлгә ашыручы юридик затларның авария-диспетчерлык хезмәтен гамәлгә ашыру өлешендә эшчәнлегенә;

е) йорт эчендәге һәм фатир эчендәге газ жиһазларын кулланганда һәм карап тотканда куркынычсызлыкны тәэмин итүгә карата.

Элеге индикаторның булуы закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүнең турыдан-туры янавын күрсәтә һәм «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлеш нигезендә кичекмәстән планнан тыш тикшерү чарасын уздыру өчен нигез булып тора.

2. Россия Федерациясе Торак кодексының 20 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән мәжбүри таләпләрне бозу фактлары турында, элеге типик индикаторларның 1 пунктында күрсәтелгән һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлеш нигезендә планнан тыш тикшерү чарасын үткәрү өчен нигез булган мөрәжәгатьләрдән тыш,

күпфатирлы йорт биналарының милекчеләре булган гражданнын яисә оешмадан, күпфатирлы йорттагы бинадан файдаланучы булган гражданнын мөрәжәгать керү, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан Контроль органына әлегә мөрәжәгать, мәгълүмат кергәнче бер ел дәвамьнда контроль үткәрелә торган затка Контроль органы тарафыннан шундый ук мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр игълан ителгән очракта мәгълүмат керү.

2. Россия Федерациясә Торак кодексының 20 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән мәжбүри таләпләрне бозу фактлары турында Контроль орган адресына күпфатирлы йорт биналарының милекчеләре булган гражданнырдан яисә оешмалардан, күпфатирлы йорттагы бинадан файдаланучы булган гражданнырдан кергән мөрәжәгәтләр санының, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан кергән мәгълүматлар санының алдагы шул ук чор һәм (яки) алдагы календарь елының шул ук чоры белән чагыштырганда бер берәмлек вакыт (ай, алты ай, уника ай) әчендә ике тапкыр һәм аннан да күбрәк артуы.

4. Өч ай дәвамьнда күпфатирлы йортта биналарның милекчеләре булган гражданнын яки оешмадан, күпфатирлы йорттагы бинадан файдаланучы гражданнын кергән белешмәләрнең (мәгълүмат), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан кергән мәгълүматның һәм торак-коммуналь хужалыкның дәүләт мәгълүмат системасында контрольлек итүче заты тарафыннан урнаштырылган мәгълүматның туры килмәвенәң биштән артык фактын ачыклау.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Советының 2021 елның 19 ноябрәндәге 91 номерлы карары белән
расланган

Муниципаль торак контроленең төп күрсәткечләре һәм аның максатчан кыйммәтләре, муниципаль торак контроле өчен индикатив күрсәткечләр

Күрсәткеч номеры	Күрсәткеч исеме	Исәпләү формуласы	Комментарийлар (кыйммәтләрнең интерпретациясе)	Күрсәткечнең база кыйммәте	Күрсәткечне халык ара чагыштыру	Күрсәткечләрнең максатчан кыйммәтләре			Күрсәткечләр кыйммәтләрнең билгеләү өчен мәгълүматлар чыганакалары	Күрсәткечне (булганда) үз эченә алган стратегик планлаштыру документлары турында белешмәләр
						алдагы ел	агымдагы ел	киләсе ел		
ТӨП КҮРСӘТКЕЧЛӘР										
1	Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыянны (югалтуны) минимальләштерү дәрәжәсен чагылдыра торган күрсәткечләр, зыян (югалту) китерү куркынычын бетерү дәрәжәсе									
1.1.	күпфатирлы йортларда һәм торак йортлардагы биналарның милекчеләренә һәм файдаланучыларына коммуналь хезмәтләр күрсәтүне гамәлгә ашыручы оешмалар тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу нәтижәсендә гражданның, оешмаларга һәм дәүләткә китерелгән матди зыян, тулаем региональ продукттан	Сп*100/ВРП	Сп – күпфатирлы йортларда һәм торак йортларда биналарның милекчеләренә һәм файдаланучыларына коммуналь хезмәтләр күрсәтүне гамәлгә ашыручы оешмалар тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу нәтижәсендә гражданның, оешмаларга һәм дәүләткә законсыз исәпләнгән түләүне яңадан исәпләү суммалары, млн сум ВРП – расланган тулай төбәк продукты, млн сум Күрсәткечнең кыйммәте йөздән						Контроль органының статистик мәгълүматлары: күрсәтмәләр журналы, тикшерүләр реестры статистик мәгълүматлар	

	процентларда		1 дэн дэ ким булмаган төгәллек белән исәпкә алына (өтердән соң ике билге), йөздән 1 дэн ким булган төгәлек белән күрсәткечләр нульгә тиндәштерелә.							
1.2.	Ачыкланган бозуларның гомуми саныннан гражданның тормышына, сәламәтлегенә зыян китерүгә китергән ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очраklары өлеше	Кспв *100 % / Ксн	Кспв – гражданның тормышына, сәламәтлегенә зыян китерүгә китергән, закон көченә кергән суд карарлары белән расланган ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очраklары саны; Ксн – тикшерү нәтижәләре буенча ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очраklарының гомуми саны						Контроль органының статистик мәгълүматлары; «Гадел хөкем» РФ Дәүләт автоматлаштырылган системасы мәгълүматлары.	
ИНДИКАТИВ КҮРСӘТКЕЧЛӘР										
2	Контроль эшчәнлек мониторингы, аны анализлау, аны тормышка ашырганда барлыкка килгән проблемаларны ачыклау һәм зыян (югалту) китерү куркынычын бетерү дәрәжәсе белән хезмәт, матди һәм финанс ресурслары күләме арасындагы нисбәтне характерлый торган аларның барлыкка килү сәбәпләрен билгеләү өчен кулланыла торган күрсәткечләр, шулай ук контроль үткәрелә торган затлар эшчәнлегенә тыкшыну дәрәжәсе									
2.1. Контроль үткәрелә торган зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә контроль чаралар										
2.1.1.	Муниципаль торак контролен гәмәлгә ашыру кысаларында үткәрелгән тикшерү чараларының гомуми санына карата муниципаль торак контроле кысаларында билгеләнгән срокларда	Пву* 100% / Пок	Пву – муниципаль торак контроле кысаларында билгеләнгән срокларда үткәрелгән контроль чаралар саны Пок – Муниципаль торак контроле кысаларында үткәрелгән тикшерү						Контроль органының статистик мәгълүматлары	

	үткәрелгән контроль чараларның өлеше		чараларының гомуми саны							
2.1. 2.	Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру барышында муниципаль торак контроле органы тарафыннан бирелгән күрсәтмәләрнең гомуми санына карата суд тәртибендә законсыз дип танылган күрсәтмәләрнең (предписание) өлеше	ПРн* 100% / ПРо	ПРн – суд тәртибендә законсыз дип табылган күрсәтмәләр (предписание) саны; Про – муниципаль торак контроле барышында бирелгән күрсәтмәләрнең (предписание) гомуми саны						Контроль органның статистик мәгълүматлары	
2.1. 3.	Муниципаль торак контроле кысаларында үткәрелгән, нәтижәләре дөрөс түгел дип танылган контроль чараларның өлеше	Ппн* 100% / Пок	Ппн – нәтижәләре дөрөс түгел дип танылган контроль чараларның саны; Пок – муниципаль торак контроле кысаларында үткәрелгән контроль чараларының гомуми саны						Контроль органның статистик мәгълүматлары	
2.1. 4.	Үткәрелгән контроль чараларның гомуми саныннан муниципаль торак контроле органы тарафыннан, аларны үткәрү тәртибе турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен бозып, мондый контроль чараларны гамәлгә ашыручы муниципаль торак контроле органы вазыйфаи затларына карата дисциплинар, административ жәза	Псн* 100%/ Пок	Псн – аларны үткәрү тәртибе турында РФ законнары таләпләрен бозып, муниципаль торак контроле кысаларында үткәрелгән, хокук бозуларны ачыклау нәтижәләре буенча мондый контроль чараларын гамәлгә ашыручы муниципаль торак контроле органы вазыйфаи затларына карата дисциплинар, административ жәза чаралары кулланылган контроль чараларның саны Пок – муниципаль торак контроле кысаларында						Контроль органның статистик мәгълүматлары	

	чаралары кулланылган контроль чараларның өлеше		үткэрелгэн контроль чараларының гомуми саны							
	2.2. Контроль үткэрелә торган зат белән үзара хезмәттәшлексез тикшерү буенча чаралар									
2.2. 1.	Контроль чараларның гомуми саны	инспекцияның статистик мәгълүматлары	Муниципаль торак контроле органының статистик мәгълүматлары						Контроль органның статистик мәгълүматлары	
2.2. 2.	Контроль чаралары нәтижеләре буенча муниципаль торак контроле органы тарафыннан бирелгән күрсәтмәләрнең гомуми санына карата суд тәртибендә законсыз дип танылган күрсәтмәләрнең (предписание) өлеше	ПРМ БВн* 100% / ПРМ БВо	ПРМБВн – контроль чаралары нәтижеләре буенча муниципаль торак контроле органы тарафыннан бирелгән суд тәртибендә законсыз дип танылган күрсәтмәләрнең (предписание) саны ПРМБВо – контроль чаралары нәтижеләре буенча бирелгән күрсәтмәләрнең (предписание) саны						Контроль органның статистик мәгълүматлары	